

Міністерство освіти і науки України
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра олімпійського та професійного спорту
Освітньо-кваліфікаційний рівень «Магістр»

ДИПЛОМНА РОБОТА НА ТЕМУ:
**ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ГІМНАСТИКИ ТА АКРОБАТИКИ
НА ЖИТОМИРЩИНІ**

Виконала:

магістрантка VI курсу, 61 групи
денної форми навчання
спеціальності 8.01020101 «Фізичне
виховання»

Пазіна В.О.

Науковий керівник:

кандидат наук з фізичного виховання
та спорту, ст. викладач

Яворська Т.Є.

Рецензент:

кандидат наук з фізичного виховання
та спорту, доцент, завідувач кафедри
теорії та методики фізичного
виховання Вінницького державного
педагогічного університету
ім. М.Коцюбинського
Дмитренко С.М.

ВСТУП

Актуальність. Історія фізичної культури і спорту українського народу довгий час перебувала поза увагою серйозних дослідників. Сьогодні, будуючи систему фізичного виховання незалежної України ми маємо вивчати та аналізувати минулий досвід. Головна мета вивчення історичних відомостей у розвитку тих чи інших видів спорту полягає у вмінні вчитися на помилках своїх попередників, адже лише вміння усвідомлювати й аналізувати історичні помилки допоможе запобігти їх повторенню. Завдяки історії зроблені тисячі відкриттів, удосконалюються методики виховання гімнастів, здобута інформація про звичаї, традиції, менталітет, форми поведінки спортсменів.

Історія гімнастики – це специфічний життєвий досвід багатьох народів і поколінь, який ми повинні вивчати, берегти та передати майбутнім поколінням. Кожний із нас, не знаючи історію розвитку гімнастики, не зможе зрозуміти чому гімнасти так шанують і люблять свою дисципліну.

Гімнастика як засіб фізичного виховання розвивалася протягом тривалого часу. Її становлення було пов'язано з зміною суспільного ладу, розвитком наук про людину, а також зі зміною способів ведення війни. Це зробило істотний вплив на зміну змісту гімнастики, методики її викладання та техніки самих вправ. Проте, детальний аналіз новітніх джерел науково-методичної літератури показав, що на даному етапі недостатньо серйозних і глибоких досліджень, пов'язаних з вивченням особливостей зародження та історичного розвитку гімнастики й акробатики на Житомирщині, що і спонукало нас до вибору теми дослідження.

Об'єкт дослідження – процес вивчення історико-педагогічних та архівних матеріалів щодо зародження та розвитку гімнастики й акробатики на Житомирщині.

Предмет дослідження – стан розвитку гімнастики й акробатики на Житомирщині.

Мета дослідження – вивчити історичні відомості щодо зародження та розвитку гімнастики та акробатики на Житомирщині.

Завдання дослідження:

1. Здійснити аналіз літературних джерел з проблеми дослідження.
2. Вивчити архівні матеріали та визначити внесок відомих тренерів у розвиток гімнастики та акробатики на Житомирщині.
3. Опрацювати результати та підсумки змагань з першості області зі спортивної гімнастики за період 1962-1966 р.р.
4. Визначити динаміку розвитку гімнастики на Житомирщині у 1938-2009 р.р. та акробатики у 1949-2009 р.р.
5. Провести анкетування фахівців галузі фізичного виховання та спорту.

Методи дослідження ґрунтуються на загальнонаукових принципах історизму та об'єктивізму, визначаються характером теми, метою та особливостями джерельної бази, яка покладена в основу роботи. Для розв'язання дослідницьких завдань використано наступні методи дослідження: аналіз науково-методичної та спеціальної літератури, аналіз документальних та архівних матеріалів, метод порівняння і аналогії, вивчення та узагальнення передового досвіду; вивчення мережі Інтернет, опитування фахівців галузі фізичної культури, метод математичної статистики.

Експериментальна база дослідження: дослідження проводилося протягом 2013-2014 навчального року на базі Житомирської дитячо-юнацької спортивної школи № 2. У дослідження було залучено 60 фахівців галузі фізичної культури (тренери спортивних шкіл, викладачі ВНЗ, керівники обласної державної адміністрації та регіонального відділення НОК в Житомирській області).

Апробація результатів дослідження. Про результати досліджень доповідалось на Всеукраїнській науково-практичній конференції для молодих учених «Модернізація вищої освіти в Україні і за кордоном» (18 квітня 2014 року, м. Житомир) та IV студентській науково-практичній конференції «Студентська спортивна наука – 2014» (13 травня 2014 р., м. Житомир) та на засіданні кафедри олімпійського та професійного спорту Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Публікації. Матеріали дослідження відображені в 3-х роботах, із них 1 – наукова стаття, що надрукована в збірнику наукових праць «Модернізація вищої освіти в Україні та за кордоном» (за заг. ред.д.п.н., проф. С.С. Вітвіцької, к.п.н., доц. Н.М. МIRONЧУК. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2014. – 404 с. – (С. 394-398), 1 – тези у матеріалах IV студентської науково-практичної конференції «Студентська спортивна наука – 2014»: збірник наукових праць IV студентської науково-практичної конференції. – Житомир: Вид.-во ЖДУ ім. І.Франка, 2014. – 140 с. – (С.113-115) та 1 методичні рекомендації «Розвиток гімнастики та акробатики на Житомирщині: історичний аспект». – Житомир: Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2014. – 94 с.

Структура роботи. Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, загального висновку, списку використаних літературних джерел, додатків. Робота містить 24 таблиці, 53 рисунки, 3 додатки. Загальний обсяг роботи складає 122 сторінки, основний зміст роботи – 115 сторінок. Список літературних джерел нараховує 77 найменувань.

РОЗДІЛ I. ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГІМНАСТИКИ ТА АКРОБАТИКИ: АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ

1.1. Гімнастика як засіб фізичного виховання розвивалася протягом тривалого часу. Її становлення було пов'язано зі зміною суспільного ладу, розвитком наук про людину, а також зі зміною способів ведення війни. Це зробило істотний вплив на зміну змісту гімнастики, методики її викладання та техніки самих вправ. У міру розвитку наук про людину відкривалися нові можливості для використання гімнастики з метою зміцнення здоров'я, підвищення функціональних можливостей організму, підготовки тих, хто займається до здорового способу життя, навчання, праці, виконанню військових обов'язків.

1.2 першим офіційним гімнастичним суспільством, що виникло на Україні, можна вважати «Суспільство сприяння фізичному розвитку», засноване в Одесі в 1897 році. Гімнастичні кружки стали організовуватися в Харкові, Чернігові, Катеринославі, Житомирі, Львові, Кам'янець-Подільському. У 1901 р. було засновано «Київське гімнастичне суспільство», найбільш численне на Україні. Авторитет гімнастичного суспільства зріс у спортивних колах Росії після перемоги Богуміла Гонзатке, кращого гімнаста Києва, на Всеросійському чемпіонаті по гімнастиці 1909 р. у Петербурзі.

1.3. Розвиток фізичної культури і спорту в дореволюційній Волині стало найважливішою складовою частиною загальнодержавного піклування щодо охорони здоров'я народу. У побуті та військовій справі практикувалися різноманітні фізичні вправи та ігри, що відігравали важливу роль у вихованні молоді і були невід'ємною частиною народних святкувань. Крім того, фізичні вправи, ігри та розваги, які були в народі, складали основу системи фізичного виховання.

РОЗДІЛ II. МЕТОДИ Й ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

2.1. Під час проведення дослідження для досягнення визначеної мети та розв'язання поставлених завдань нами були обрані та використані наступні методи дослідження:

- Аналіз науково-методичної та спеціальної літератури;
- Аналіз документальних джерел;
- Аналіз архівних матеріалів;
- Метод порівняння і аналогії;
- Вивчення та узагальнення передового досвіду;
- Вивчення мережі Інтернет;
- Опитування;
- Метод математичної статистики.

2.2. Організація та етапи дослідження – дослідження проводилося протягом 2013-2014 року на базі Житомирського обласного архіву, Житомирської обласної універсально-наукової бібліотеки імені Олега Ольжича, Житомирської дитячо-юнацької спортивної школи № 2.

РОЗДІЛ ІІІ. ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА РОБОТА ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ: АНАЛІЗ ВЛАСНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

3.1. Проведений нами аналіз літературних джерел з проблеми дослідження в історичному аспекті показав, що на сучасному етапі недостатньо серйозних і глибоких досліджень, пов'язаних з вивченням особливостей зародження та історичного розвитку гімнастики й акробатики на Житомирщині.

ВИСНОВКИ

Отже, проведений нами аналіз літературних джерел з проблеми дослідження в історичному аспекті показав, що на сучасному етапі недостатньо серйозних і глибоких досліджень, пов'язаних з вивченням особливостей зародження та історичного розвитку гімнастики й акробатики на Житомирщині. Так, у наукових працях І.П.Опанащука досліджено проблему становлення та розквіту спорту на Житомирщині, здійснено опис пам'ятних дат у спортивному житті Житомирської області, представлено відомості про відомих діячів, тренерів та спортсменів Житомирщини. Крім того, такі відомі автори, як В. Беляков, М. Валігурський, Д. Волков, С. Лоєнко, В. Суходольський, Н.Фрайман та інші слідували за спортивними досягненнями майбутніх чемпіонів Житомирщини та підводили підсумки змагань з гімнастики та акробатики.